



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 446/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti V. s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Správy katastra Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. P 490/11 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti V. s. r. o. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2012 doručená sťažnosť spoločnosti V., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Správy katastra Rožňava (ďalej len „správa katastra“) v konaní vedenom pod sp. zn. P 490/2011.

2. Ústavná sťažnosť smeruje proti tvrdenému nezákonnému postupu správy katastra, konkrétne proti zápisu poznámky na liste vlastníctva č. ... vedenom správou katastra s textom: „*Poznamenáva sa: začatie súdneho konania v právnej veci žalobcu: T., a. s., so sídlom ..., B., S., IČO: ..., zapísaná v Obchodnom registri vedeného Okresným súdom Bratislava I, oddiel ..., vložka č. ... – Advokátska kancelária, JUDr. M. V....*“ Z obsahu sťažnosti vyplýva, že citovaná poznámka bola zapísaná na základe návrhu spoločnosti T., a. s., ktorá sa v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 31 Cb 181/2011 domáha proti sťažovateľke vyslovenia odporovateľnosti právneho úkonu – prevodu vlastníckeho práva k tým nehnuteľnostiam, vo vzťahu ku ktorým bola zapísaná poznámka.

3. Sťažovateľka považuje zápis predmetnej poznámky za nezákonný, ktorý má za následok porušenie jej základných práv. V tejto súvislosti sťažovateľka s poukazom na ustanovenie § 38 až § 40 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) argumentovala: „... *konanie o určenie odporovateľnosti právneho úkonu nie je konaním, ktoré sa týka nehnuteľnosti, teda nejde o konanie, ktorého akýkoľvek výsledok môže mať priamy alebo nepriamy vplyv na právo sťažovateľa k nehnuteľnosti... Teda, takáto poznámka neinformuje o žiadnom práve k nehnuteľnosti, ale práve naopak dezinformuje tretie osoby o nehnuteľnostiach, prípadne o právach sťažovateľa k nehnuteľnostiam - vytvára klamlivú predstavu, že vo vzťahu k sťažovateľovi prebieha konanie, ktorého výsledok môže mať vplyv na jeho právo k nehnuteľnostiam prípadne, že konanie uvedené vo vyznačenej poznámke je takýmto konaním.*“ Nadväzujúc na uvedené sťažovateľka ďalej namietala, že spoločnosť T., a. s., nebola právne kvalifikovaná na podanie návrhu na vyznačenie poznámky, keďže nie je účastníkom konania, ktorého predmetom by bolo uplatnenie vecného práva k nehnuteľnostiam.

4. Podľa názoru sťažovateľky správa katastra konala svojvoľne, keď nerešpektovala zákonné podmienky vymedzené katastrálnym zákonom pre vyznačenie poznámky, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1

ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu a základného práva na zachovanie dobrej povesti a dobrého mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy.

5. K právomoci ústavného súdu na rozhodovanie o podanej sťažnosti sťažovateľka uviedla: „*Poznámka nie je svojou štruktúrou (formálne znaky) a účinkami (materiálne znaky) rozhodnutím, ide o zásah. Zo zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov explicitne nevyplýva, že by na ochranu pred takýmto zásahom bol oprávnený konať všeobecný súd, preto sťažovateľ podáva túto sťažnosť na ústavný súd.*“

6. V petite sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že jej označené základné práva podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu zásahom správy katastra porušené boli, prikázal správe katastra obnoviť stav, a to výmazom poznámky, a napokon aby jej priznal náhradu trov konania.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2

zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

10. Predmetom ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základných práv podľa ústavy a dodatkového protokolu nezákonným postupom správy katastra, ku ktorému malo dôjsť vyznačením poznámky na liste vlastníctva č. ... pod sp. zn. P 490/2011.

11. Ústavný súd konštatuje, že na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľky nie je daná právomoc ústavného súdu.

12. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľka môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto

sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

13. Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

14. Podľa ustanovenia § 250v OSP systematicky zaradeného do piatej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, nazvanej „Konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy“, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

15. Z citovaných právnych noriem, najmä z čl. 46 ods. 2 ústavy vyplýva, že vo veci sťažovateľky je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o napadnutom „zásahu“, najmä so zreteľom na to, že podľa tvrdení sťažovateľky zápisom predmetnej poznámky boli porušené jej základné práva (pozri tiež I. ÚS 137/05). Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

16. Z dosiaľ uvedeného možno urobiť záver, že je v právomoci všeobecných súdov poskytnúť ochranu dotknutým právam sťažovateľky. Vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy to zároveň znamená, že poskytnutie ochrany

sťažovateľke nie je a nemôže byť v právomoci ústavného súdu. Preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

17. Napokon ústavný súd dodáva, že v sťažovateľkinej veci je daný aj ďalší dôvod na odmietnutie sťažnosti, a to pre nesplnenie predpísaných náležitostí. K návrhu na začatie konania je podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde potrebné pripojiť splnomocnenie na zastupovanie v konaní, ktoré musí byť udelené advokátovi. Sťažovateľka takéto splnomocnenie ústavnému súde nepredložila a ani nepožiadala o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom.

18. Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom aj publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, III. ÚS 267/09).

19. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o ďalších požiadavkách sťažovateľky (prikázanie obnovenia stavu a výmazu namietanej poznámky) je podmienené vyslovením porušenia označených základných práv, o tejto časti sťažnosti ústavný súd už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012